

Sygn. akt VII U 768/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2018r

**Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSO Anna Rej-Żuk

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2018r w Jeleniej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania I. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 23.10.2017r, znak: (...) -2017

w sprawie I. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o przeliczenie kapitału początkowego

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 768/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.10.2017r. (znak: (...) -2017) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił kapitał początkowy dla wnioskodawcy I. B.. Uwzględniono wnioskodawcy 24 lata, 7 miesięcy i 14 dni (tj. 295 miesięcy) okresów składkowych i 3 miesiące, 20 dni okresów nieskładkowych (tj. 3 miesiące).

I. B. złożył odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez zaliczenie do okresów składkowych okresu służby wojskowej od 27.10.1970 r. do 13.10.1975 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie wskazując, że wyliczył kapitał początkowy na dzień 01.01.1999 r. uwzględniając do stażu pracy, okres służby wojskowej od 27.10.1970 r. do 13.10.1975 r..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. B. (ur. (...)) w dniu 26.09.2017 r. złożył wniosek o emeryturę. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 24.10.2017 r. (znak: (...)) przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 01.10.2017 r.

/ dowód: wniosek o emeryturę z dnia 26.09.2017 r., k. 1-5 akt emerytalnych ZUS,

decyzja ZUS z dnia 24.10.2017 r., k. 26-27 akt emerytalnych ZUS/

W celu obliczenia wysokości emerytury niezbędne było wyliczenie wartości kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r. Kapitał początkowy został ustalony decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23.10. 2017 r. (znak: (...)-2017).

Ustalając kapitał początkowy strona pozwana przyjęła okres składkowy wynoszący 24 lata, 7 miesięcy i 14 dni oraz 3 miesiące, 20 dni okresów nieskładkowych, na które składają się okresy:

- od 27.10.1970 r. do 13.10.1975 r. służba wojskowa,
- od 20.10.1975 r. do 31.12.1983 r. zatrudnienie w G. S. „(...)we W.,
- od 01.01.1984 r. do 21.03.1992 r. prowadzenie działalności gospodarczej
- od 28.03.1992 r. do 27.03.1993 r. pobieranie zasiłku dla bezrobotnych – Urząd Pracy w L.,
- od 21.08.1995 r. do 31.10.1997 r. prowadzenie działalności gospodarczej w tym zasiłek chorobowy od 01.04.1997 r. do 20.07.1997 r. – okres nieskładkowy 3 miesiące i 20 dni,
- od 01.01.1998 r. do 30.04.1998 r. prowadzenie działalności gospodarczej.

W decyzji została zawarta informacja, że za okres zatrudnienia przypadający od 20.10.1975r do 31.12.1983r (tj. zatrudnienie wG. S. „(...) weW.) wobec braku dokumentów potwierdzających wysokość osiągniętego wynagrodzenia, przyjęto kwoty wynagrodzenia minimalnego obowiązującego w tym czasie. Obliczony w tych warunkach wwpw kapitału początkowego z 20 lat wyniósł 40,63%.

/dowód: decyzja ZUS z dnia 23.10.2017 r., k. 24 akt emerytalnych ZUS książeczka wojskowa I. B., k. 6-7 akt emerytalnych, zaświadczenie z Urzędu Pracy – k. 8 akt emerytalnych, świadectwo pracy z zatrudnienia w G. S.(...) z dnia 19.10.1993r – k. 9 akt sprawy, zaświadczenie o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom w okresie prowadzenia działalności gospodarczej – k. 10 akt emerytalnych/

Wnioskodawca od 27.10.1970 r. do 13.10.1975 r. odbywał służbę wojskową.

/ dowód: książeczka wojskowa I. B., k. 4-6 akt sprawy/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie mogło zostać uwzględnione.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy (ustawa weszła w życie 01.01.1999r) opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Stosownie do art. 174 ust. 3 ustawy podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych **ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.** Stosownie zaś do art. 15 ust. 1 ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r., przyjmując jako podstawę wymiaru kwotę 496,05 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 40,63%.

Wnioskodawca kwestionował decyzję o ustaleniu kapitału początkowego twierdząc, że organ rentowy nie zaliczył do okresów składkowych okresu czynnej służby wojskowej trwającej od 27.10.1970 r. do 13.10.1975 r.

Zarzut pominięcia w okresach składkowych służby wojskowej był bezpodstawny.

Jak wynika z analizy akt sprawy strona pozwana, uwzględniła służbę wojskową przy wyliczaniu okresów składkowych i nieskładkowych do ustalanie kapitału początkowego. Wnioskodawca nie wyjaśnił co zasugerowało mu, że służba wojskowa nie została uwzględniona. Być może wnioskodawcy umknęło, że kapitał początkowy, a zatem i staż pracy (składkowy i nieskładkowy) brany pod uwagę przy jego wyliczaniu, składa się z okresów aktywności zawodowej przypadających **do dnia 31.12.1998r.** Matematyczne zsumowanie tych okresów przypadających do dnia 31.12.1998r w przypadku wnioskodawcy, z uwzględnieniem okresu służby wojskowej, daje okres składkowy wynoszący 24 lata, 7 miesięcy i 14 dni oraz 3 miesiące, 20 dni okresów nieskładkowych - a zatem tak jak wyliczył ZUS.

Z danych zawartych w aktach sprawy wynika dodatkowo, że I. B. po dniu 31.12.1998r, prowadził działalność gospodarczą do dnia 22.01.2004r. Celem jednoznacznego wyjaśnienia sytuacji w sprawie, zaznaczyć należy, że okres prowadzenia działalności gospodarczej przypadający od dnia 01.01.1999r do 22.01.2004r **prawidłowo nie został** uwzględniony przy wyliczaniu kapitału początkowego z uwagi na to, że jak już było wyżej wskazywane, do wyliczenia kapitału początkowego uwzględnia się tylko te okresy, które przypadają do dnia 31.12.1998r włącznie. Nie oznacza to jednak, że ten okres (tj. od 01.01.1999r do 22.01.2004r) jest bez znaczenia i nie wpływa na wyliczenie wysokości emerytury.

Zaznaczyć należy, że dla osób urodzonych, tak jak wnioskodawca, po 31.12.1948r emerytura wyliczana jest na innych zasadach niż dla osób urodzonych wcześniej tj. przed 01.01.1949r. Zasady te reguluje ustawa z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w artykułach od 24 do 26c. Dla osób urodzonych po 31.12.1948r ustalany jest kapitał początkowy, dla którego wyliczenia uwzględniany jest staż pracy i zarobki przypadające do dnia 31.12.1998r. Ostatecznie bowiem na wysokość wyliczanej emerytury ma wpływ kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 r. na koncie ubezpieczonego.

Zgodnie z art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podstawę obliczenia emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948, **stanowi kwota składek** na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Przenosząc powyższe przepisy na sytuację wnioskodawcy, wskazać należy, że ZUS wyliczając emeryturę dla I. B. uwzględnił sumę składek na ubezpieczenie społeczne: **1) składki zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego** (konto na którym ewidencjonowane są składki poczynając od 01.01.1999r - czyli składki wnioskodawcy za okres prowadzenia działalności gospodarczej od 01.01.1999r do 22.01.2004r), **2) zwaloryzowany kapitał początkowy** (tu uwzględniono staż pracy i wynagrodzenia wnioskodawcy przypadające do dnia 31.12.1998r), **3) kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie** (są to m.in. środki przekazane przez otwarty fundusz emerytalny z na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS).

Reasumując wskazać należy, że ZUS prawidłowo wyliczył kapitał początkowy wnioskodawcy i nie pominął okresu służby wojskowej. Do kapitału początkowego nie uwzględniono okresu od 01.01.1999r do 22.01.2004r bo nie pozwalają na to przepisy. Okres ten miał wpływ na wysokość wyliczonej emerytury w ten sposób, że same składki za ten okres zostały uwzględnione przy jej wyliczaniu. Zasady wyliczania świadczeń dla osób urodzonych po 31.12.1948r nie przewidują liczenia stażu pracy przypadającego od 01.01.1999r – za te okresy uwzględniane są same składki.

Zwróciło uwagę Sąd, że wwpw kapitału początkowego został ustalony w wysokości niskiej tj. 40,63%. Być może mógłby on ulec zwiększeniu (a tym samym zwiększyłyby się kapitał początkowy i emerytura) gdyby wnioskodawca złożył do ZUS zaświadczenie o zarobkach uzyskiwanych w okresie zatrudnienia w G. S. (...) we W. Jeżeli zakład pracy nie istnieje można zwrócić się do archiwum przechowyującego akta osobowe o podanie informacji o zarobkach. Ostatecznie można też podjąć próbę ustalenia wysokości dochodów na podstawie dokumentów takich jak umowa o pracę czy angaże wskazujące na wysokość składników wynagrodzenia, które być może także można by było uzyskać z archiwum.

Mając powyższe na uwadze Sąd stanął na stanowisku, że brak było podstaw do uwzględnienia żądania i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie wystąpiły przesłanki określone w art. 148¹ § 1 k.p.c., uzasadniające wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym. Sąd zważył, że strony nie składały wniosku o przeprowadzenie rozprawy, zaś stan faktyczny wynikający z dokumentacji zawartej w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz kserokopii książeczki wojskowej przedłożonej przez wnioskodawcę wraz z odwołaniem, dopuszczonych jako dowody na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 lutego 2018r., uzasadniał brak konieczności skierowania sprawy na rozprawę. Ponadto w ocenie Sądu nie było takich okoliczności, które byłyby istotne dla rozstrzygnięcia, a wymagałyby wyjaśnienia w toku rozprawy.